

Näringsdepartementet
103 33 Stockholm
Håkan Hillefors

Stockholm
2018-04-04

Ert dnr
N2017/07438/FF

Vårt dnr
2017/235

Remissvar angående betänkandet Ett land att besöka. En samlad politik för hållbar turism och växande besöksnäring (SOU 2017:95)

Näringslivets Regelnämnd NNR har beretts tillfälle att avge yttrande över ovan nämnd remiss och anför följande;

Bakgrund

Besöksnäringens utredningen har fått i uppdrag att föreslå en sammanhållen politik för hållbar turism och växande besöksnäring. Utredningen har delat upp uppdraget i ett antal strategiska insatsområden: Digitalisering, Kompetensförsörjning, Innovation, Tillgänglighet, några olika Turismområden och Företagens villkor. Konkret föreslås ett antal satsningar på några av nämnda områden. Ca 140 miljoner föreslås anslås i forskningsrelaterade insatser och 40 miljoner föreslås anslås till Tillväxtverket för att ”växla upp arbetet med förenkling för företag i besöksnäringen”. Det sistnämnda uppdraget har avgränsats så att skatte- och avgiftsregler inte ska inkluderas. NNR menar att uppdraget försvagats genom detta undantag, eftersom skatte- och avgiftsregler är ett av de områden som företagarna själva upplever som mest hämmande för sin utveckling.

Allmänna ställningstaganden

NNR finner många av utredningens förslag positiva och menar att de kan få förstärkande effekter på näringslivsklimatet inom besöksnäringen. Dock saknar NNR ett ännu större fokus på arbetet med förenkling för företagen, något som har stor förbättringspotential också för företagen utanför besöksnäringen.

NNR stöder särskilt de rekommendationer som rör regler, tillstånd och tillsyn genom en utvidgning av projektet Serverat. När det gäller arbetet med tillstånd och tillsyn vill NNR särskilt trycka på vikten av att betalningstidpunkten för företagens avgifter har ett logiskt samband med myndigheternas arbetsinsats. NNR kan inte nog understryka betydelsen av

efterhandsfakturering i samband med tillsyn, för att skapa transparens och förtroende mellan tillsynsmyndigheterna och företagen.

När det gäller större enhetlighet mellan kommunerna för tillstånds- och tillsynsavgifter menar NNR att det inte i första hand är en högre grad av detaljnivå på reglering som krävs utan istället incitament och förutsättningar för kommunerna som stimulerar samsyn. För att stimulera samsyn krävs transparens menar NNR. Företagare med god kunskap om avgiftsnivåer för en viss tillsynsutövning, i hela Sverige, kan lätt stimulera kommunerna att bli mer enhetliga. En sådan god kunskap kan uppnås om samtliga Sveriges kommuner är fullständigt öppna med alla data omkring sin verksamhet. Digitala öppna beslutssystem (självkärlat med sekretess omkring enskilda företags identitet) är en väg att gå. NNR menar att Sverige har mycket att vinna på att göra dessa ”data” tillgängliga för fler och utan administrativa hinder.

Process för förenkling av gällande regler

I arbetet med att förenkla för företagen anser NNR att det viktigaste måste vara att öppna upp för nya och befintliga förslag till förbättring av gällande regelverk, bl.a. från näringslivet. NNR har exempelvis tillsammans med sina medlemsorganisationer tagit fram 72 regelförbättringsförslag. NNR menar att det med säkerhet finns ytterligare åtgärder som skulle få stor betydelse, att vidta, utöver NNRs förslag och de förslag som läggs fram i betänkandet. NNR menar att omhändertagandet av nya och befintliga förslag till förbättringsåtgärder har mycket större potential att förbättra näringslivsklimatet, än de övriga insatsområden som föreslås, sammantagna.

Det behöver skapas en tydlig och effektiv process inom Riksdag/Regering för att ta om hand förslag till regelförbättring som finns hos näringslivet. Om en sådan process kan bli så tydlig och effektiv som efterfrågats av NNR i olika sammanhang, kan också företagen stimuleras att komma med ytterligare förbättringsförslag. Med en ständig förbättringsprocess finns möjligheter för det svenska företagsklimatet att förbättras snabbare än omvärldens företagsklimat. Sverige kan inte nöja sig med att i dagsläget ha ett relativt gott företagsklimat. Omvärlden förbättrar sig snabbt och Sverige måste arbeta minst lika fort för att hålla ställningarna.

Att arbetet behöver gå snabbt innebär exempelvis, enligt NNR, att SOU-instrumentet inte räcker till för att hålla jämna steg. Regeringen behöver istället inrätta ett permanent forum som kontinuerligt kan samla in, diskutera och ge råd beträffande förslag till regelförbättringar/regelförenklingar för näringslivet. Målet med forumet bör vara att åstadkomma förenklingar av regler för besöksnäringen och näringslivet i stort, med hänsyn taget till syftet med regeln. Arbetet förutsätter en ansvarig politisk mottagningsfunktion och process för att hantera de inkomna regelförbättringsförslagen och forumets rekommendationer.

NNR uppfattar att utredningen börjar nysta i denna fråga, om ett behov av en tydlig process, genom att föreslå ett ”nationellt forum” (sidan 389 i betänkandet). Det som föreslås, ”nya och förstärkta samverkans- och kontaktytor” räcker dock inte menar NNR. Det krävs också att Regeringen visar upp en tydlig beredskap att omhänderta de idéer som kommer fram i detta forum. Förenklingsförslag ska antingen genomföras eller också ska Regeringen eller myndigheterna förklara varför det inte är lämpligt (exempelvis vilka andra intressen som går före).

Konsekvensutredning av nya regler

NNR ser mycket positivt på att utredningen i avsnitt 14.8 tar upp betydelsen av företagens villkor för besöksnäringens konkurrenskraft i ett globalt perspektiv och samtidigt understryker vikten av att konsekvensutredningarnas kvalitet ökar. Effekterna av nya förslag till regler ska självklart kunna anses utreda fullt ut innan myndigheter, Regering och/eller Riksdag går vidare för beslut.

NNR noterar också att utredningen i samma avsnitt tar upp att mer än hälften av regelbördan för svenska företag är en följd av EU-rätten och att det behövs en förbättrad process för det svenska arbetet med EU-lagstiftningen. I detta sammanhang vill NNR särskilt understryka nödvändigheten av att göra en svensk konsekvensutredning vid implementering av EU-lagstiftning i Sverige. Alltför ofta noterar NNR att svenska regelgivare hänvisar alla frågor om konsekvenser till den konsekvensutredning som har gjorts på EU-nivå. Inställningen förefaller vara att konsekvenser i Sverige är ointressanta eftersom de inte upplevs kunna påverkas av den svenska regelgivaren. NNR menar istället att negativa konsekvenser för företagen aldrig kan vara ointressanta, hur svårt de än kan upplevas vara att påverka saken. Vid en tidig medvetenhet om negativa konsekvenser för företagen i Sverige kan arbetet med att verka för en förändring av EU-regeln snabbt inledas. Denna problematik behöver också tas hänsyn till i Regeringens arbete med konkurrenskraften i besöksnäringen.

NNR har i detta sammanhang lämnat några rekommendationer för det svenska arbetet med EU-lagstiftningen (punkterna 12-16 i NNRs skrift "Ny mandatperiod, nya möjligheter – Regelreformer för ökad konkurrenskraft och tillväxt") där vi exempelvis rekommenderar att ett svenskt forum för diskussion och råd beträffande genomförande av EU-lagstiftning inrättas.

Slutsats

NNR finner att underlaget innehåller många bra förslag som har potential att leda till förbättringar av näringslivsklimatet. Samtidigt finner NNR att det saknas några viktiga pusselbitar, såsom skatter och avgifter inom regelförenkling och en tydlig process för att hantera förslag från företagen till förbättringar av befintligt regelverk.

Näringslivets Regelnämnd NNR

August Liljeqvist